

A k a d e m i c k ý BULLETIN

3/95

AKADEMIE
VĚD
ČESKÉ
REPUBLIKY

Z 34. zasedání Akademické rady

Zasedání Akademické rady se konalo 14. února 1995 a řídil je předseda Akademie věd R. Zahradník.

R. Zahradník informoval o **průběhu jednání vlády ČR dne 25. 1. 1995 k transformaci Akademie věd** (bod III). Spolu s V. Petrusem pak podali informaci o rozpravě s ministrem práce a sociálních věcí, týkající se způsobu zlepšení finančního oceňování mladých vědeckých pracovníků. AR vzala na vědomí výsledky obou jednání a uložila V. Petrusovi řešit otázky výraznější finanční stimulace mladých a perspektivních pracovníků ve smyslu jednání na MPSV ČR.

Návrh zprávy o činnosti Akademické rady AV ČR za období od V. zasedání Akademického sněmu AV ČR (bod IV) uvedl R. Zahradník. V diskusi byly dohodnuty dílčí úpravy, týkající se především zhodnocení konečných výsledků převodu pracovníků Akademie na vysoké školy v roce 1993. Zároveň bylo doporučeno, aby toto zhodnocení, které vyžaduje delší časové období, bylo provedeno v rámci jednotlivých vědních oblastí podle jmenových seznamů, které jsou v Akademii k dispozici. AR schválila zprávu podle předloženého návrhu s připomínkami a vyslovila souhlas s jejím předložením VI. zasedání Akademického sněmu.

Dne 27. ledna 1995 byla podepsána dohoda o vědecké spolupráci mezi AV ČR a Univerzitou ve Veroně. Dohoda se týká spolupráce v oblasti fyziologie a vstoupila v platnost dnem podepsání. Na snímku RNDr. Helena Illnerová, DrSc., místopředsedkyně AVČR a Prof. Mario Marigo, rektor Univerzity ve Veroně při podpisu dohody.

Foto J. Plechatý

Návrh výroční zprávy o činnosti AV ČR za rok 1994 (bod V) uvedl P. Kratochvíl, který zdůraznil zejména nové aspekty jejího pojetí ve smyslu závěrů III. zasedání Akademického sněmu AV ČR. J. Kamarád tlumočil názor Dozorčí komise, která při posuzování tohoto návrhu ocenila výrazné zlepšení informačního obsahu i srozumitelnosti zprávy. V rozpravě bylo konstatováno, že snahou zpracovatelů bylo přehledně ukázat, jak je zaměřena vědecká činnost po pěti letech transformace Akademie. Zároveň byly dohodnuty dílčí doplňky a úpravy textu návrhu. AR schválila zprávu a vyslovila souhlas s jejím předložením po úpravě dle připomínek k projednání VI. zasedání Akademického sněmu.

Návrh rozpočtu AV ČR na rok 1995 a jeho rozpisu na pracoviště (bod VI), vycházející z jednání členů AR odpovědných za vědní oblasti a z Ekonomické rady, podrobně zdůvodnil V. Petrus. J. Kamarád informoval o stanovisku Dozorčí komise. Rozprava se soustředila především k vyjasňování otázek souvisejících s přechodem některých pracovišť na příspěvkový režim hospodaření.

AR schválila návrh rozpočtu AV ČR na rok 1995 včetně jeho rozpisu na jednotlivá pracoviště a uložila V. Petrusovi dopracovat materiál do řádné textové formy a předložit jej k projednání VI. zasedání Akademického sněmu.

Návrh postupu k prohloubení spolupráce AV ČR s vysokými školami a ostatními institucemi při formulování koncepcí vědy a doktorského studia a hledání jejich dlouhodobé koordinace (bod VII) uvedl B. Velický s tím, že jde o konkretizaci úkolů vyplývajících z usnesení minulého zasedání Akademického sněmu. Předmětem diskuse byla především výměna zkušeností při hledání optimálního řešení vzájemné spolupráce a koordinace koncepčních prací v české vědě včetně otázek koncepce doktorského studia a přípravy akreditace pracovišť AV ČR. Vzhledem k aktuálnosti této problematiky bylo dohodnuto věnovat jí pozornost na VI. zasedání Akademického sněmu.

AR vyslovila souhlas s navrženým postupem k prohloubení spolupráce AV ČR s vysokými školami a dalšími institucemi a uložila B. Velickému a V. Pačesovi informovat o tomto postupu VI. zasedání Akademického sněmu a zajistit jeho uskutečňování.

Návrh systému udělování medailí Akademie věd ČR (bod VIII), předložený ve smyslu předchozích diskusí o oceňování vědecké práce v AV ČR, uvedl R. Zahradník. Vzhledem ke vznesenému návrhu na zřízení další oborové medaile J. Patočky pro oblast filozofie bylo dohodnuto provést pouze úpravy stávajících medailí a zahájit práce související se zřízením medaile E. Macha a K. Engliše. Návrh na zřízení medaile J. Patočky projedná ještě předsednictvo AR v širších souvislostech, zejména ve vztahu k návrhu na zřízení nové čestné medaile AV ČR „DE SCIENTIA ET HUMANITATE OPTIME MERITIS“.

AR vzala na vědomí předložené zdůvodnění struktury medailí AV ČR s připomínkami a zřídila oborové medaile E. Macha (pro fyzikální vědy) a K. Engliše (pro sociální a ekonomické vědy). Dále vyslovila souhlas s úpravou reverzu a ražbou sedmi dosavadních oborových medailí – B. Bolzana, F. Pošepného, J. Heyrovského, G.J. Mendela, J.E. Purkyně, J. Dobrovského a F. Palackého. Čestná plaketa Za zásluhy o vědu a lidstvo a oborové čestné plakety za zásluhy ve fyzikálních vědách S. Bechyně a F. Křížka nebudou udělovány z důvodu potřebné redukce počtu medailí. Všechny medaile AV ČR budou udělovány v jednom stupni (v bronzovém provedení). Vzhledem k časové náročnosti změn ve struktuře medailí budou ještě v letošním roce pro ocenění zahraničních vědců využívány dosavadní plakety: ocenění českých vědců ve smyslu směrnice AR č. 4/94 proběhne však již podle nového systému.

Návrhy na udělení čestných plaket Akademie věd (bod IX) předložené vědeckými radami Ústavu molekulární genetiky a Mikrobiologického ústavu uvedl R. Zahradník s tím, že jde o ocenění vynikajících zahraničních odborníků, kteří úzce spolupracují s naší vědou. AR se rozhodla udělit zlaté oborové čestné plakety G. J. Mendela za zásluhy v biologických vědách:

Prof. J. Michaelu Bishopovi, řediteli The G. W. Hooper Research Foundation, a
Prof. Davidu A. Hopwoodovi, University of East Anglia, Norwich.

Systém financování hodnotitelů Akademického hodnotitelského grémia a oborových grémií (bod X), vycházející z platných právních předpisů a z provedených konzultací, blíže odůvodnil V. Niederle. AR vyslovila souhlas se systémem financování hodnotitelů AHG a OG podle předloženého návrhu a uložila zajistit provádění příslušných finančních operací.

Na návrh J. Niederla vyslovila AR **souhlas s rámcovou dohodou mezi AV ČR a Univerzitou ve Veroně** ze dne 27. 1. 1995 (bod XI), ze které vyplývají smluvní závazky pro Fyziologický ústav AV ČR.

Informaci o podepsání **dohody s Japan Research Development Corporation (bod XII)** podal J. Niederle s tím, že veškeré výdaje spojené s prováděním dohody hradí japonská strana.

AR dohodu o této vědecké spolupráci ze dne 24. 1. 1995 schválila a uložila J. Niederlovi informovat o ní pracoviště AV ČR a ve spolupráci s nimi zajišťovat její plnění.

Informaci o **jednání zástupců AV ČR na Vysoké škole společenských věd v Paříži (EHESS) a podpisu dohody o spolupráci (bod XIII)** přednesl J. Niederle, který mj. zdůraznil, že spolupráce bude zaměřena na vědeckou a pedagogickou činnost v interdisciplinárním pojetí s úzkou vazbou na Francouzský ústav pro výzkum ve společenských vědách v Praze.

AR schválila dohodu o spolupráci mezi AV ČR a Vysokou školou společenských věd na léta 1995-2000 ze dne 27. 1. 1995 a uložila J. Niederlovi informovat o ní příslušná pracoviště AV ČR a ve spolupráci s nimi zajišťovat její plnění.

Návrh na ustavení a složení Českého komitétu optiky (bod XIV) zdůvodnil J. Niederle.

AR schválil zřízení Českého komitétu optiky podle předloženého návrhu v tomto složení: RNDr. M. Miler, DrSc. /předseda/ (ÚŘE AV ČR), Prof. RNDr. Ing. J. Pospíšil, DrSc. /místopředseda/ (Přírodovědecká fakulta UP, Olomouc), Ing. J. Čtyřoký, DrSc. /tajemník/ (ÚŘE AV ČR), Doc. RNDr. M. Hrabovský, DrSc. (Spol. laboratoř optiky UP a FZÚ AV ČR, Olomouc), RNDr. V. Chlup (MEOPTA a.s., Přerov), Prof. RNDr. P. Chmela, DrSc. (Strojní fakulta VUT, Brno), Ing. M. Jedlička, CSc. (Česká společnost pro fotoniku, Praha), Prof. RNDr. M. Liška, DrSc. (Strojní fakulta VUT, Brno), Doc. RNDr. J. Pantoflíček, CSc. (MFF UK, Praha), Doc. Ing. V. Sochor, DrSc., (FJFI ČVUT, Praha), Doc. Ing. M. Vrbová, CSc. (FJFI ČVUT, Praha),

Na návrh J. Niederla **jmenovala AR členkou Rady pro zahraniční styky Doc. RNDr. B. Říhovou, DrSc.** (bod XV).

Návrh změn ve složení Komise pro výpočetní techniku AV ČR (bod XVI) uvedl M. Mareš.

AR uvolnila z členství v Komisi pro výpočetní techniku Ing. Viléma Nováka, CSc., (ÚGN) a RNDr. Jiřího Mrázka, (BFÚ) a vyslovila jim poděkování za vykonanou práci. Dále jmenovala tyto další členy Komise pro výpočetní techniku: Ing. Ladislava Beneše, CSc. (ÚIVT), Ing.

Pavla Černého (ÚTIA), Doc. RNDr. Pavla Hobzu, DrSc. (ÚFCH JH), Jiřího Chýlu, CSc. (FZÚ), Ing. Jiřího Kadlece, CSc. (ÚTIA), Ing. Rudolfa Kulhavého, CSc. (ÚTIA AV ČR), Ing. Mário Nečasala, CSc. (ÚFM) a Doc. Ing. Miloslava Okrouhlíka, CSc. (ÚTM).

Výsledek výběrového řízení na **obsazení funkce ředitele Archeologického ústavu AV ČR, Praha (bod XVIII)** zdůvodnil V. Herold.

AR jmenovala na návrh vědecké rady PhDr. Petra Sommera, CSc. opět do funkce ředitele Archeologického ústavu AV ČR, Praha, s účinností od 22. února 1995 na čtyři roky, t.j. do 21. února 1999.

Na základě **žádosti ředitele Entomologického ústavu AV ČR o uvolnění z funkce byl předložen návrh na změnu ve vedení ústavu (bod XIX)**.

AR uvolnila RNDr. K. Slámu, CSc., na vlastní žádost z funkce ředitele Entomologického ústavu AV ČR s účinností k 15. 2. 1995 a vyslovila mu poděkování za vykonanou práci. Vedením ústavu pověřila RNDr. Františka Marce, CSc., s účinností od 16. 2. 1995 do doby jmenování nového ředitele. AR jmenovala komisi pro výběr ředitele Entomologického ústavu AV ČR ve složení: RNDr. H. Illnerová, DrSc. – předsedkyně (AR AV ČR), RNDr. Libor Grubhoffer, CSc. (PAÚ), RNDr. I. Hodek, CSc. (ENTÚ), RNDr. K. Hůrka, CSc. (PřF UK), RNDr. J. Matěna, CSc. (HBÚ), RNDr. V. Našinec, CSc. (ÚMBR), Doc. RNDr. Miroslav Papáček, CSc. (PF JU), RNDr. J. Rusek, DrSc. (ÚPB), RNDr. P. Starý, DrSc. (ENTÚ), Doc. RNDr. Pavel Štys, CSc. (PřF UK), RNDr. František Weyda, CSc. (ENTÚ) a RNDr. J. Zelený, CSc. (ENTÚ).

Návrh na jmenování komise pro výběr ředitele Botanického ústavu AV ČR (bod XX) byl projednáván v návaznosti na plnění usnesení 31. zasedání AR ze dne 15. 11. 1994.

AR jmenovala komisi pro výběr ředitele Botanického ústavu AV ČR ve složení: RNDr. H. Illnerová, DrSc. – předsedkyně (AR AV ČR), RNDr. Josef Holub, CSc. (BÚ), RNDr. L. Hroudá, CSc. (PřF UK), RNDr. Z. Hroudová, CSc. (BÚ), Doc. RNDr. P. Kovář, CSc. (PřF UK), RNDr. J. Květ, CSc. (BÚ, Třeboň), RNDr. Jiří Liška, CSc. (BÚ), RNDr. J. Matěna, CSc. (BÚ), RNDr. J. Pokorný, CSc. (BÚ AV ČR, Třeboň), RNDr. J. Rusek, DrSc. (ÚPB), Prof. Dr. M. Rychnovská, DrSc. (UP, Olomouc), RNDr. B. Slavík, DrSc. a Prof. Dr. J. Vicherek, CSc. (PřF MU).

O stavu zpracování organizačních řádů pracovišť AV ČR (bod XXII), o nedostatech při zpracování a vydávání této základní organizační normy pracovišť AV ČR informoval na základě provedeného rozboru F. Novák. V diskusi bylo dohodnuto, že na tento problém bude upozorněno i na schůzi ředitelů pracovišť.

AR uložila K. Jungwirthovi, H. Illnerové, V. Heroldovi, J. Paloušovi a M. Šolcovi zaslat dopis příslušným pracovištím se žádostí o vypracování organizačních řádů nejpozději do 30. 4. 1995 a o zapracování již postoupených podstatných připomínek do stávajících organizačních řádů. AR dále uložila F. Novákovi i nadále sledovat správné a úplné zpracování organizačních řádů pracovišť AV ČR.

V úvodu **informace o činnosti nakladatelství AV ČR Academia a Fondu pro vydávání vědecké literatury (bod XXIII)** zdůraznil J. Palouš některé body předloženého materiálu, zejména návrh na zřízení ediční rady. Dále se vyjasňovaly některé ekonomické otázky s tím, že po dohodnutých úpravách bude materiál předložen VI. zasedání Akademického sněmu.

Výchova mladé vědecké generace v Akademii věd

Odliv tvůrčích pracovníků, zejména mladší generace, z akademických institucí je často diskutované téma. Jde přitom o velmi podstatný problém: všichni víme, že kontinuita celého vědeckého zázemí v České republice je již dnes podstatně ohrožena. Na první pohled je příčina tohoto stavu jasná: čerstvý absolvent potřebuje vyšší finanční i morální ohodnocení, než mu může současný výzkum nabídnout. Alespoň to je standardní hodnocení situace a jejích příčin. Nejsem si ale jist, zda se k této interpretaci již vyjádřili ti, jichž se problém týká především: mladí tvůrčí pracovníci. Ti s ní totiž v mnoha případech souhlasit nebudou. Výška mzdy je sice podstatným hlediskem, ale nenechme se mást: nikdo z mladých, odcházejících z vědy, nebude toto hledisko stavět na

první místo. Tvůrčí pracovník výzkumného ústavu či univerzity nemá v žádné zemi světa nadstandardní plat, a jeho vrstevník si při prodeji farmaceutických výrobků vždy vydělá více. Problém totiž není ve výši platového ohodnocení, ten spočívá v organizaci a vývoji vědy u nás. Většina současných absolventů, kteří mají zájem o tvůrčí činnost ve výzkumu, již absolvovala zahraniční stáž: v tom mají nespornou výhodu oproti generaci předchozí. Nevýhodu však pocítí ihned po návratu z této stáže zpět na domovské pracoviště. Papírování, zmatené pobíhání, nízká publikační aktivita: to jsou společné dojmy všech zahraničních stážistů po příjezdu domů. A hlavně: granty, kontrakty, smlouvy, projekty. Stíhání termínů, sledování investic, vykazování dílčích zpráv plnění úkolu. A přitom pro rozvoj tvůrčích aktivit mladého člověka je nutná hlavně koncentrace na daný předmět, studium, porovnávání, akademická volnost. Zní to jako samozřejmost, ale je nutné si připomenout, že pro výchovu vědeckého kadru je nutné se zabývat vědou!

Není divu, že mladí odcházejí: i velmi úspěšní v zahraničních laboratořích si po několika týdnech či měsících uvědomí, že jejich duševní horizont je doma omezený termíny odevzdání grantových přihlášek a podpisy faktur, či rozvrhem hodin a přípravou seminářů. Bez vyhlídky na zlepšení a s minimální publikační aktivitou se takový člověk rozhodne buď pro odchod z akademické sféry, nebo pro návrat do zahraničí, často velmi úspěšný. Jeho původní pracoviště, Akademie, se může alespoň ucháchat pomyšlením, že to je s naší vědou dobré, když dokážeme vychovat tak úspěšné vědce.

OMYL! Naše věda je naopak v nebezpečném stádiu odumírání, když si ani v dnešních podmínkách, pět let po listopadu 1989, nedokáže uvědomit příčiny své stagnace. Mluvíme o koncepcích rozvoje vědy, ale nemluvíme o rozvoji vědců. Mluvíme o globálních trendech vývoje a nevíme, zda nám příští rok státní rozpočet přidělí alespoň tolik peněz, abychom nezmrzli v laboratořích. A konečně, mluvíme o multidisciplinární spolupráci různých vědeckých oborů a neumíme se dohodnout ani v otázce příspěvkového či rozpočtového charakteru vědeckých ústavů. Takové balancování je však nedůstojné: není proto divu, že se nové tváře do vědy právě nehrnou.

Avšak organizace naší vědy předurčuje takový stav. Organizační struktura je totiž vylučně tvořena na základě vědních disciplín: vědecký ústav se zabývá vědou, a basta. Mluvíme-li u nás o spolupráci, myslí se tím pouze tato odbornostní, *horizontální* rovina. Je ale nutné si uvědomit další, *vertikální* rovinu každého vědeckého týmu. Lidé, pracující na konkrétním výzkumném projektu, jsou začleněni do skupin, vedených patřičnými vedoucími: vytížení těchto vedoucích strukturovanou prací jim často neumožňuje pracovat aktivně v laboratoři, a také se tam jen zřídka objevují. Jde převážně o samostatné vědecké pracovníky hodnosti PhD., v Česku CSc. Tito pracovníci jsou poté koordinováni jednou či několika málo osobami, které provádějí minimum vlastního výzkumu, ale jsou nezastupitelné pro získávání dalších prostředků, prezentaci výsledků. Tento nejvyšší článek je na fungujícím pracovišti obvykle zastoupen profesorem, šéfem oddělení, eventuálně habilitovaným docentem.

Doktorandi, či mladí vědeckí pracovníci, provádějí onen nejnižší výzkum: v daném úseku kontrolují jak světovou literaturu, tak provádějí vlastní vědeckou práci, a to na takové úrovni, aby z ní byli schopni napsat a obhájit disertační práci. Na mnoha univerzitách jsou doktorandi navíc ještě školiteli diplomových prací studentů: ti tvoří další, čtvrtou rovinu vertikální struktury vědeckého týmu.

Zní to zdánlivě jako pohádka: ale ejhle, ono to funguje. Jak je jinak možné, že mladý vědecký pracovník je v české Akademii věd schopen zplodit sotva jednu publikaci ze své disertační práce, kdežto Holanďan vytvoří během stejného období nejméně trojnásobek? Jak vysvětlit skutečnost, že se stejným, někdy i lepším vybavením našich laboratoř, s dostatečnou zásobou chemikálií, spotřebního materiálu, dnes často i literatury, nejsme schopni vyprodukovat ani čtvrtinu toho, co vyprodukuje doktorand z Heidelbergu, Oxfordu, Kodaně! A jsme u toho: kontinuita vědeckých týmů je u nás zajišťována právě a jen na základě horizontální struktury. Napiš projekt, postav tým, počkej půl až tři čtvrtě roku, máš možnost 1:10 získat grantové prostředky, často i na tři roky, a pak již každý může ukázat, co umí. Krátce: všichni jsme si rovni, každý soutěží s každým.

A proto namísto strukturovaného rozvoje ztrácíme čas a energii psaním nesmyslně obsáhlých grantových přihlášek, vzhledem k výše zmíněné úspěšnosti je zasíláme na všechny myslitelné agentury. Navíc, abychom kamuflovali přihlášku projektu, který je již financován (přestože podobné rozšiřování výzkumu je nejvýhodnější, nejlevnější, a přispívá vzniku oné výše zmíněné vertikální struktury), musíme mě-

nit názvy, složení týmu, procenta úvazků, tu přidáme ekologii, onde technologii, a tak o vlastním zaměření vědeckého týmu rozhoduje slepá náhoda, či ostrožráká rivalita. (Nepřeháním, mluvím z osobní zkušenosti. Vyžádané oponentní posudky zamítnutých projektů jsou mi často zdrojem zábavy: několikrát se mi stalo, že oponent pochyboval o využitelnosti procesu, který se jinak běžně využívá v praxi, či o způsobilosti týmu podobný projekt provádět, přestože tento tým jej již dva roky s úspěchem provádí a publikuje. Kromě toho, akademická obec u nás trpí stále onou fixní ideou „objektivního“ rozhodování: nezávislá komise posuzuje granty, nezávislá komise provádí atestace, atd. Kolegové, vždyť při velikosti našeho státu je něco podobného holý nesmysl.)

Vertikální struktura se rozhodně nedá vytvořit na základě grantového systému, operujícího v rozmezí jednoho až tří let. A často uváděný argument „na Západě to také tak funguje“ nemůže obstát. Za prvé: udělení či neudělení grantu tam neznamená existenční otázku týmu či laboratoře. U nás, přestože grantové prostředky tvoří sotva třetinu nákladů na výzkum, znamená neudělení grantu často nemožnost aktivně pokračovat ve výzkumu. Ano, nedostanete výpověď, můžete si jednou měsíčně zatelefonovat, poslat dva dopisy týdně. Ale to je vše. Proto je jakákoliv argumentace s podílem grantových prostředků na výzkumu u nás velmi pochybená, ne-li falešná a zavádějící. Následující atestace a kritéria přidělování institucionálních prostředků dokonají dílo zkázy.

Za druhé, většina nadací podporujících vlastní výzkum v západních zemích postupuje minimálně ve dvou kolech (pro příklad, holandská NWO až ve třech): nejdříve podáváme koncept výzkumu, poté vlastní projekt, a až poté, tj. po dvou kolech výběru, můžeme být vyzváni k sepsání projektu, včetně doložených literárních citací, současného stavu problematiky, plánu výzkumu a rozpočtu. U nás toto vše sepisujeme, v české a anglické verzi odevzdáváme grantové agentuře a několik měsíců čekáme na odpověď. Převážně zápornou.

Za třetí: strukturu tvoří *vždy* právě institucionální prostředky, ať již rozdělované na základě počtu studujících v případě univerzit, či jiných kritérií. Právě univerzity a ostatní akademická pracoviště zaměřená na základní vědu se snaží orientovat se především na institucionální prostředky (1. zdroj peněz), až poté na (2.) grantové agentury, a na krátkodoběji orientované projekty až na posledním (3.) místě. Stává se dokonce, že taková oddělení, která získávají prostředky převážně z posledních dvou zdrojů, jsou vystavena kritice za nekonceptnost. Grantové prostředky tedy skutečně slouží spíše k financování významných a výjimečných úkolů, které podstatným způsobem přispějí k poznání v daném vědním oboru. To je ostatně požadováno i v grantových přihláškách pro GA ČR či GA AV ČR.

Proto jsou slzy nad špatným stavem výchovy vědeckého kadru, či odlivem mladých tvůrčích pracovníků, prolévány na nesprávném hrobě. Není pravdou, že nedostatek finančních prostředků je to podstatné. Především jde o systém, jakým jsou tyto prostředky rozdělovány a využívány. Až druhotně se projeví fakt, že za výše popsané aktivity dostávají směšně nízkou mzdu. Grantový systém, původně myšlený jako prostředek seberegulace rozvoje vědy a výzkumu u nás, svou roli rozhodně neplní. Tím, že nevytváříme organizační strukturu, kde pracovníkům v různém stupni vědecké kariéry přidělujeme různý podíl na strukturované práci, předvádíme názorně, jak neúčinně rozmělnit i onen malý příspěvek státu na Akademii. Bylo by naopak chybou vlády, aby vydržování podobného nesmyslu konzervovala současný stav. Nelze však ani financování zastavit, Akademii zrušit a vytvořit novou, nezávislou organizaci. Je nutné se zamyslet nad způsobem, který by kontinuitu vědy a vědeckého zájmu obnovil.

Autor článku uvítá veškeré názory, související s obsahem příspěvku. Je možné, že ostrý tón tohoto článku vyvolá negativní odezvu svým generačním pojetím: toto téma není přece výhradním problémem mladých v Akademii. Domnívám se však, že v této situaci jde především a právě o konflikt generační, a jako takový jej zdůrazňuji. Nejde totiž o to, nahradit jednu generaci druhou a opět spustit honbu za granty. Jde o to, aby jednotlivé generace zastávaly příslušná místa ve výše zmíněné vertikální struktuře. Pokud totiž nutíme mladého tvůrčího člověka k režimu uspěchaného, vyčerpaného závodního koně, který neví, na kolik kol běží, nesmíme se divit, že záhy přejde do špeditéřské firmy. Výsledek je totiž stejný a výplata čtyřnásobná.

Ing. Richard Tichý, CSc.
Ústav ekologie krajiny AV ČR

Významné právní normy o výzkumu a vývoji

V první částce letošního ročníku Sbírký zákonů České republiky vyšly pod čísly 1 a 2 dvě významné normy, které se nemalou měrou týkají i Akademie věd a práce každého z nás. Je to jednak zákon č. 1/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 300/1992 Sb. o státní podpoře vědecké činnosti a vývoje technologií, a jednak pod č. 2/1995 Sb. úplné novelizované znění tohoto zákona, který nyní nese název „Zákon o státní podpoře výzkumu a vývoje“.

V čem spočívá hlavní význam těchto předpisů?

Především se jimi terminologie našeho nového právního řádu uvádí do souladu se zavedenou terminologií zemí OECD a poprvé se v nich oficiálně definují takové základní pojmy, jako je výzkum, badatelský výzkum, cílený výzkum, vývoj, institucionální a účelové financování výzkumu a vývoje atd.

Po věcné stránce pak novelizovaný zákon dále rozšiřuje a upřesňuje povinnosti subjektů, jejichž výzkumná a vývojová činnost je podporována z prostředků státního rozpočtu, precizuje zásady a podmínky účelového financování výzkumu a vývoje, posiluje postavení Rady vlády České republiky pro výzkum a vývoj a upřesňuje její úkoly a přináší důležité nové prvky i do struktury a činnosti Grantové agentury České republiky.

Domnívám se, že již tato velmi stručná charakteristika by měla podnítit zájem vědeckých i hospodářsko-správních pracovníků pracovišť AV ČR, aby se s novelizovaným zákonem o státní podpoře výzkumu a vývoje v plném znění seznámili.

Miroslav Šmidák

Pražská asociace kongresové turistiky (PAKT)

V loňském roce vznikla v Praze z iniciativy několika podniků a institucí zabývajících se cestovním ruchem Pražská asociace kongresové turistiky. Klade si pro nás jistě sympatický cíl – přispět k tomu, aby se z Prahy stalo hodnotné a ve světě ceněné centrum konferencí, kongresů a vědeckých, kulturních i politických setkání.

Asociace navázala styk s orgány AV ČR a nabídla jim spolupráci při vytváření svého profilu, koordinaci nabídky služeb a pomoc při pořádání konkrétních akcí. Tato iniciativa si jistě zaslouží náš zájem a aktivní spoluúčast. Tím spíše, že jedním ze záměrů Asociace je poskytovat služby pořadatelům vědeckých setkání za podmínek, respektujících specifiku vědecké komunity a zprostředkovávat další nestandardní služby, jako například půjčování počítačů nebo audiovizuální techniky.

Zájemci o spolupráci při přípravě konkrétních vědeckých setkání se mohou obrátit přímo na kancelář PAKT v Rytířské ulici č. 26 (1. patro), Praha 1. Kancelář zatím nemá bohužel vlastní telefon, takže je nutná osobní návštěva. Pokud máte obecnější laděné nápady, jak dále rozvíjet a podporovat organizování vědeckých akcí v Praze, jaké další služby by bylo dobré nabídnout jejich pořadatelům i účastníkům a jak Prahu po této stránce zpopularizovat, můžete se s nimi obrátit jak na sekretariát PAKT, tak i na autora této zprávy (M. Mareš, ÚTIA AV ČR, P. O. Box 18, 182 08 Praha 8, tel.: 6605 2803, fax: 6641 4903, e-mail: mares@utia.cas.cz). Vstřícný přístup k potřebám vědeckých konferencí, který Asociace projevuje, dává naději, že rozumně uskutečnitelné náměty padnou na úrodnou půdu.

Až dosud jsou členy Asociace následující pražské podniky a instituce mající vztah ke kongresovým aktivitám.

Hotely: Apollo – Praha 10, Atrium – Praha 8, Harmony – Špindlerův Mlýn, Jalta – Praha 1, Intercontinental – Praha 1, Palace – Praha 1, Panorama – Praha 4, Praha – Praha 6, Premiér – Zvánovice a podnik Euro-agentur – Praha 10.

Cestovní kanceláře: Liberty International – Praha 6, S.C.S. – Praha 2, Spectrum Travel – Praha 2, Souvenir Satin – Praha 1.

Restaurace a Catering: Golem – Praha 1.

Pořadatelé výstav: Triumf Agency, s. r. o. – Praha 10, Communicatio Humana – C.H. Expo, s. r. o. – Praha 1.

PSO: Conti Promotor – Praha 1, Čedok – Praha 1, Garant – Praha 1.

Kongresová a výstavní zařízení: Palác kultury – Praha 4, Výstaviště Praha – Praha 7.

Kulturní instituce:

Dílo, s. r. o. – Praha 1, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK – Praha 1, Festa Praha, s. r. o. – Praha 1, Agentura Foibos – Praha 7, Městská knihovna – Praha 1.

Doprava: CS Czechocar – Praha 4, Čs. aerolinie – Praha 1, Pražská paroplavební společnost, a. s. – Praha 5.

Ostatní:

Array Data Praha – Praha 8, Artlingua – Praha 2, Askot – Praha 9, Jena-firma služeb – Praha 6, Pragoprint vydavatelství – Praha, Pražská informační služba – Praha 1, Probest-bezpečnostní agentura – Praha 8, Pro Mo Pro Ltd. – Praha 4, Rencar Praha – Praha 2.

Pražská asociace kongresové turistiky v těchto týdnech v podstatě vyhraňuje svůj profil a seznam členů jistě není konečný. Uvedený seznam, který odráží zhruba stav z konce roku 1994, jsme získali laskavostí Asociace jako předběžný materiál pro vaši rychlou informaci. Definitivnější a jistě i podrobnější informace, zejména o typu a podmínkách poskytovaných služeb, uveřejníme v Bulletinu, nebo zajistíme jejich rozeslání Asociací, jakmile budou k dispozici.

Dnes můžeme už pouze vyjádřit naději, že slibně započaté kontakty s PAKT budou stejně dobře pokračovat ke spokojenosti obou partnerů – Akademie i Asociace. Snad se podaří časem udělat z Prahy město skutečně pohostinné s dostupným ubytováním, usměvavým personálem, poctivou obsluhou a snadno dosažitelnými službami, jaké bychom si všichni jistě přáli a jakými bychom se chlubili před svými zahraničními kolegy. Vznik Asociace, sám o sobě, to jistě zajistit nemůže. Může ale odstartovat účinnou spolupráci těch, kterým na takové Praze záleží. Akademie jim jistě bude držet palce a bude jejich úspěchy propagovat u svých zahraničních partnerů.

Milan Mareš

Volná místa ve FAO

– Food and Agriculture Organization of the United Nations

Česká republika jako poměrně nový člen FAO není v ústředních a dalších orgánech FAO prakticky dosud zastoupena, přesto že by zde mohli najít uplatnění nejméně tři její odborníci. Místa ve FAO vyžadují vysokou odbornou úroveň, i když jde o místa úřednická. Pro informaci pracovníků AV ČR, kteří mají zkušenosti v některých oborech souvisejících se zemědělstvím a jazykové schopnosti, je níže uveden velmi stručný přehled míst, na které jsou v současné době vypsané konkurzy na tříletá nebo dvouletá místa (s možností dalšího prodloužení). Upozorněte, prosím, na tyto možnosti i své známé mimo AV ČR. Poněvadž informace o místech ve FAO se objevují postupně a není možno o nich pravidelně informovat, nechť se potenciální zájemci o podobná místa přihlásí na níže uvedené adrese. Platy se pohybují v rozmezí 40 000 – 80 000 US \$ ročně. Pokud je u jazykových znalostí uvedeno A, znamená to pracovní znalost angličtiny, francouzštiny nebo španělštiny, A+1 znamená vedle toho ještě omezenou znalost jednoho ze dvou dalších uvedených jazyků. Pod praxí se zpravidla rozumí praxe v oboru. U každé vyhlášky konkurzu jsou uvedeny podrobnější podmínky. Tyto a další informace je možno získat u M. Straškraby, Biomatematická laboratoř ENTÚ AV ČR, Branišovská 31, 37005 Č. Budějovice, tel. 038 41928, fax 038 45985, e-mail stras@entu.cas.cz.

Pozice (úředník)	Místo	Podmínky	Praxe let	Jazyky
------------------	-------	----------	-----------	--------

Tříletá místa

Technický Školící	Vídeň-IAEA Řím	PhD chemie VŠ botanika, genetika	7 5	Angl. A+1
Pro projekty	Řím	VŠ lesnictví	5	A+1
Starší lesnický	Řím	PhD lesnictví	10	A+1
Lesnický	Řím	VŠ lesnictví n. admin.	5	A+1

Personální	Řím	VŠ soc.vědy n. admin.	7	A+1
Personální	Řím	VŠ právo	1	A
Rostl.patologie	Řím	PhD rostl.patol.	10	A+1
Právní	Řím	VŠ právo	3	A+1
Právní	Řím	VŠ právo	5	A+1
Regionální	Káhira	VŠ zeměd. potr.technol., zeměd.	10	Angl.+ arabsky
Vývoj dobytka	Řím	VŠ zeměd. ekonomika	7	A+1
Plánování	Bangkok	VŠ ekon., zeměd.ekon.	7	Angl.
Rozpis služeb	Řím	VŠ počít.,matem, inž.,admin.,	10	A
Zemědělský	Řím	PhD zeměd., biol.	7	A+1
<i>Dvouletá místa</i>				
Venkovské podniky	Řím	VŠ ekon., inž., admin.	7	A+1
Vodní zdroje	Řím	VŠ vodní hospod.	5	A+1
Vodní zdroje	Řím	VŠ vodní hospod.	7	A+1
Analýza řízení institucí	Řím	VŠ ekon., admin.	7	A+1
Ekonomie	Řím	VŠ ekon., zeměd. ekon.	5	A+1
Ekonomie	Řím	VŠ ekon., zeměd. ekon.	7	A+1
Venkovský sociolog	Řím	VŠ sociol., antropol.	5	A+1
Venkovský sociolog	Řím	VŠ sociol., antropol.	7	A+1
Životní prostředí	Řím	VŠ zeměd., lesn., biol.,ekol.,	7	A+1
Životní prostředí	Řím	VŠ zeměd., lesn., biol.,ekol.,	10	A+1
Zemědělský	Řím	VŠ zeměd. nebo přfb.	5	A+1
Zemědělský	Řím	VŠ zeměd.	7	A+1

Výpočetní středisko AV ČR na ÚTIA

Dne 1. února v 9 hod. otevřel předseda AV ČR Prof. Dr. Rudolf Zahradník výpočetní středisko AV ČR na ÚTIA, Pod vodárenskou věží 4, Praha 8. Středisko je vybaveno paralelním 64-bitovým superpočítačem **POWER CHALLENGE XL (RACK)** od firmy Silicon Graphics. V současné době je stroj osazen čtyřmi procesory R 8000 (75 MHz), které poskytují výkon 1.2 Gflopů, paměť 1 GB a diskovým prostorem 18 GB. Počítač lze rozšířit až na 12 procesorů s adekvátní paměť a diskovým prostorem. Spolu se superpočítačem bylo dodáno 7 koncových stanic, což jsou grafické stanice IRIS Indy R 4600 PC. Každá stanice má 32 MB paměti, 1 Gb diskového prostoru a je vybavena nejnižší grafickou úrovní XL-8, dodávanou firmou Silicon Graphics. Tyto stanice byly přiděleny následujícím ústavům: Biofyzikální ústav AV ČR, Brno; Entomologický ústav AV ČR, České Budějovice; Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, Praha; Fyzikální ústav AV ČR, Praha; Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského AV ČR, Praha; Geofyzikální ústav AV ČR, Praha a Fyziologický ústav AV ČR, Praha. Součástí dodávky je i software „versity package“ obsahující rozsáhlý „development software“ (překladače fortran 77, C, C++, pascal; grafické prostředí...); AV ČR zakoupila licenci pro 25 uživatelů. Plný provoz pro uživatele ze všech akademických ústavů bude zahájen 1. března 1995; žádost o přidělení účtu zasílejte na e-mailovou adresu PANKOVA@UTIA.CAS,CZ SUBJECT=SGI).

Doc. Ing. Pavel Hobza, DrSc.

Historický ústav AV ČR na novém pracovišti

Dne 26. ledna 1995 proběhlo slavnostní otevření nového pracoviště Historického ústavu AV ČR, spojené s dnem otevřených dveří a s prohlídkou a výkladem o všech aspektech jeho činnosti.

Historický ústav AV ČR, jehož přímým předchůdcem byl Československý státní historický ústav (založený v roce 1921), se musel několikrát přestěhovat a vynaložit nemalé úsilí i finanční prostředky k vybudování moderního pracoviště na jednom místě. Po mnoha desetiletích se tak podařilo soustředit v jedné budově všechna vědecká a knihovní (včetně cenných sbírek) oddělení i hospodářskou správu. Vytvoření tvůrčího ovzduší v moderní budově, postupně vybavované kvalitní výpočetní i jinou specializovanou technikou (knihovní kompaktní regály, elektronická ostraha objektu ap.), umožní věnovat se s plným vědeckovýzkumným potenciálem řešení prioritních úkolů naší historické vědy. Pracovníci ústavu sledují otázky českých, československých a obecných dějin a historické geografie od raného středověku do druhé světové války i teoretické problémy rozvoje vlastního vědního oboru. Věnují se rovněž soustavné ediční práci. K nejnovějšímu významnému úkolu patří zpracování obsáhlého Biografického slovníku českých zemí. Svým rozsahem i shromážděnými fondy je unikátním zdrojem ústavní knihovna. Vedle vlastní výzkumné práce zajišťuje ústav také mnohé služby širší historické obci a popularizaci českých a obecných dějin.

Adresa: Historický ústav AV ČR, Prosecká 74, 190 00 Praha 9,
tel.: 88 75 13 (ředitel), ústředna 88 21 21, 88 23 34, 88 25 80, 84 34 28,
88 34 66, 88 39 34, 88 41 34, 88 41 83, fax: 88 75 13.

SP

PŘEDNÁŠKOVÝ CYKLUS

Z DĚJIN STŘEDOVĚKÉHO MYŠLENÍ

letní semestr
1994/1995

9. 1. Lenka KARFÍKOVÁ
Lidská mysl jako obraz Trojice u
Augustina (De Trinitate IX)	3. 4. Lenka KARFÍKOVÁ
Hierarchické univerzum Dionysia
Areopagity
6. 2. Lenka KARFÍKOVÁ
Lidská mysl jako obraz Trojice u
Augustina (De Trinitate X)	24. 4. Pavel SPUNAR
Západní církve v 10. - 11. století
6. 3. Lenka KARFÍKOVÁ
Lidská mysl jako obraz Trojice u
Augustina (De Trinitate XV)	15. 5. Pavel SPUNAR
Hereze a inkvizice ve 13. století
13. 3. Stanislav SOUSEDÍK
Spor o universalia ve středověké filosofii	22. 5. Stanislav SOUSEDÍK
Vilém Ockham a jeho nominalismus
20. 3. Stanislav SOUSEDÍK
Myšlenkový odkaz Dunse Scota	29. 5. Stanislav SOUSEDÍK
Nauka o supozici ve středověké logice
27. 3. Pavel SPUNAR
Svět a církve ve 12. století	5. 6. Pavel SPUNAR
Problémy husitství

Vždy v pondělí ve 13³⁰
Ústav pro klasická studia, Máchova 7, Praha 2,
telefon: 25 40 94

Hodnocení ukončených grantů

Na 7. veřejném zasedání vědecké rady Orientálního ústavu AV ČR byly 18. ledna t.r. projednány a posouzeny dva ukončené grantové projekty: První grant GA AV ČR „A Concise Socio-Political Dictionary: Amharic-English“, zpracovaný v letech 1991–1993, obhájoval vědecký pracovník ústavu PhDr. Zdeněk Poláček, CSc. Bohatá diskuse účastníků prokázala, že se jedná o mimořádně závažné vědecké dílo. S největší pravděpodobností je vydá německé nakladatelství Otto Harrassowitz ve

Wiesbadenu jako už před lety vydalo Poláčkův obdobně koncipovaný anglicko-amharský slovník.

Druhý grant GA ČR „Ibrahim Ibn Yakub – International Scientific Colloquy“ pro období 1993-1994, jehož nositelem byl pracovník ústavu PhDr. Petr Charvát, CSc., byl splněn zorganizováním mezinárodního kolokvia ve dnech 25.–29. dubna 1994 a přípravou knižního vydání příspěvků v letošním roce. Průběh a vědecká úroveň kolokvia byly vysoce hodnoceny.

Vědecká rada Orientálního ústavu AV ČR se, jak je zřejmé, nespokojuje na rozdíl od obou grantových agentur s pouhým administrativním uzavřením grantových projektů.

Knihovna ekonomické literatury v centru Prahy

Dne 10. listopadu 1994 byla slavnostně otevřena knihovna **CERGE-EI** (Centrum pro ekonomický výzkum a postgraduální vzdělávání Univerzity Karlovy – Národohospodářský ústav AV ČR), která nabízí své služby jak zaměstnancům **CERGE-EI** a studentům **CERGE**, tak ostatní veřejnosti. Knihovna vznikla v roce 1993 spojením knihovny NHÚ AV ČR a knihovny **CERGE**. Vytvoření a rozvoj jejího bohatého knižního fondu byly umožněny zejména díky grantu vlády Spolkové republiky Rakousko, americké nadace firmy Westinghouse a podpoře Pittsburské univerzity.

Knihovna **CERGE-EI** se sídlem v ulici Politických vězňů 7 v budově **CERGE** a NHÚ AV ČR vlastní v současné době jedinečnou kolekci literatury tematicky se vztahující k transformaci ekonomik střední a východní Evropy, stejně jako široký výběr klasické ekonomické literatury, což zahrnuje více než 60 000 knih a 300 titulů časopisů převážně v českém a anglickém jazyce. Dále je zde také k dispozici kompletní sada výzkumných prací **CERGE-EI**, tzv. Working Papers, které se zaměřují především na aktuální problémy transformace ekonomiky v České republice. Knihovna zpřístupňuje mimo klasické fondy rovněž speciální bibliografické dokumenty a databázi **ECONLIT** na **CD ROM**. Návštěvníci knihovny mohou používat služeb počítačových katalogů a je jim k dispozici čítárna s časopisy a denním tiskem v češtině i angličtině. V brzké době bude knihovna napojena na počítačovou síť **INTERNET**, což jí umožní rychlou a efektivní komunikaci s ostatními knihovnami jak u nás, tak v zahraničí.

Knihovna **CERGE-EI** se těší na vaši návštěvu každý den od pondělí do pátku od 9 do 17 hodin.

Adresa: Knihovna **CERGE-EI**
Politických vězňů 7
110 00 Praha 1
Telefon: 02/24217773 (čítárna)
02/24055145 (knihovna)
e-mail: library@cerge.cuni.cz

Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy „TALENT 94“

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy České republiky vyhláší konkurs na udělení

A. Cen ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Talent 94“

B. Čestných uznání ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Talent 94“

A. Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Talent 94“

- Cena se uděluje jako ocenění činnosti jednotlivců a pracovních týmů – za původní výsledky dosažené v technických, přírodovědných a společenských oborech i v oblasti vědy a výzkumu, – za taková řešení problémů, která svým charakterem znamenají zásadní přínos k rozvoji společnosti, přičemž byly dosaženy:
 - v roce 1994
 - v letech předchozích, pokud se jejich společenský význam plně projevil až později.
- Cena se uděluje jednotlivcům, jejichž věk k hodnocenému roku nepřesahuje 26 let. U kolektivů je udělení Ceny podmíněno zastoupe-

ním alespoň poloviny členů ve věku do 26 let s tím, že tato část kolektivu má rozhodující zásluhu na dosažených výsledcích.

3. Ročně se uděluje nejvýše osm Cen, z nichž každá je spojena s finanční odměnou do výše 5000,- Kč.

B. Čestné uznání ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Talent 94“

- Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR udělí Čestné uznání za mimořádné výsledky dosažené v oblasti:
 - vědy a výzkumu
 - projektových a designerských prací
 - konstruktérských prací
 - mezinárodní činnosti v oblasti vědeckotechnických aktivit mládeže
 - organizátorské, pedagogické a propagační činnosti v oblasti vědeckotechnické činnosti mládeže
- Čestné uznání se v kategoriích a) až c) uděluje jednotlivcům, jejichž věk k hodnocenému roku nepřesahuje 26 let. U pracovních týmů je udělení Čestného uznání podmíněno zastoupením alespoň poloviny členů ve věku do 26 let s tím, že tato část kolektivu má rozhodující zásluhu na dosažených výsledcích. V kategoriích d) a e) není udělení limitováno věkovou hranicí.
- Ročně se uděluje nejvýše osm Čestných uznání, z nichž každé je spojeno s věcným darem v hodnotě do 300,- Kč. Návrhy (přihlášky) k ocenění jednotlivců i kolektivů mohou podávat:
 - orgány státní správy
 - občanská sdružení
 - hospodářské subjekty a právnické osoby
 - vědecké rady vysokých škol a ústavů AV ČR
 - řídící orgány odborných soutěží studentů

Přihlášky do konkurzu přijímá Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 28 Praha 2 – k rukám Mgr. J. Macháčkové, do 10. 3. 1995. Bližší informace na téže adrese.

Zprávy AV ČR

Nadace Františka Palackého

Nadace Františka Palackého byla založena v roce 1992 za účelem vydávání písemných pramenů k dějinám českých zemí. Jejimi zřizovateli jsou *Historický klub a Historický ústav AV ČR*.

Zaměřuje se především na vydávání tří základních edičních řad: *Archivu českého, Pramenů k dějinám českým (Fontes rerum Bohemicarum) a Pramenů k náboženským dějinám českým*. Tyto edice jsou dílem trvalé hodnoty a patří k stále odborné vybavenosti všech vědeckých generací. Stávají se součástí národního kulturního bohatství a reprezentují naši národní historiografii v zahraničí. Podpora nadace bude přitom směřovat i do jednotlivých regionů českých zemí, kde jsou již připraveny velmi cenné edice. Jejich publikování však naráží na zcela omezené prostředky regionálních pracovišť.

Nadace působí na území České republiky, sídlo nadace je v Praze. Orgány nadace jsou: nadační rada, dozorčí rada, výkonný ředitel nadace a hospodář nadace. Nadační radu tvoří 9 členů jmenovaných zřizovateli. Předsedou nadační rady je Prof. Dr. František Šmahel, DrSc., ředitel Historického ústavu AV ČR, jejím místopředsedou PhDr. Jiří Pešek, CSc. Další členové nadační rady jsou jmenováni z předních odborníků.

PhDr. J. Zemlička, CSc.

ČSAV z pohledu S. B. Winterse

Významný americký znalec naší republiky *Stanley B. Winters* uveřejnil v časopise *Bohemia* (Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder, R. Oldenbourg Verlag München, sv. 35, sešit 2, 1994, s. 268-299) zajímavou studii pod názvem „*Science and politics: The rise and fall of the Czechoslovak Academy of Sciences*“. Zachycuje v ní poměrně podrobně a objektivně s bohatým poznámkovým aparátem různé etapy vývoje ČSAV od jejího vzniku v roce 1952 až po zánik v roce 1992. Autor neopomenul uvést ani historické vazby a předchůdce Akademie a na závěr připojil informaci o úspěšném průběhu transformace v rámci AV ČR včetně načrtnutí problémů s ní spojených. Zmíněná studie přispívá k lepší informovanosti vědeckých i jiných kruhů v zahrani-

čí a současně je jakýmsi pohledem na naše problémy zvenčí. V každém případě stojí za to, aby se s ní seznámili také čeští čtenáři.

SP

19. ledna rozeslal sekretariát Rady pro zahraniční styky všem ústavům (k rukám předsedů vědeckých rad) podrobnou informaci o připojování se k projektům **Evropské unie** v tzv. 4. rámcovém programu (**Fourth Framework Programme**). Kopie této 64stránkové informace jsou k dispozici u A. Štysově, tel. 24220384 linka 480. Soubory informací („Information Package“) s originály formulářů pro podávání návrhů je třeba si vyžádat přímo na příslušné bruselské adrese anebo objednat u **Agentury pro mezinárodní spolupráci ve vědě a technologiích (doc. Petr)**, fax 5193 790, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1.

Third Annual U.S. – Eastern Europe – former Soviet Union Electric Power Technologies Conference se bude konat v Bukurešti 3.-7.4.95. Ministerstvo zahraničí USA bude hradit účast tří českých expertů (jaderná bezpečnost a nakládání s odpadem; elektrická energie a dopad energetických technologií na životní prostředí; finanční otázky související s energetikou) a požádalo české Ministerstvo životního prostředí – odbor environmentálních strategií o jejich vyslání. Vítání budou i další čeští odborníci, kteří se budou chtít konference zúčastnit na náklady české strany. (A. Štysová)

24. ledna 1995 byla v Praze podepsána **dohoda o spolupráci mezi AV ČR a Research and Development Corporation of Japan (JRDS)**. Není časově omezena a vstoupila v platnost dnem podpisu. Za AV ČR ji podepsal doc. Niederle, za JRDC Dr. Takashi Bito, ředitel zahraničního oddělení.

Výběrové řízení

Akademická rada Akademie věd České republiky vyhlašuje výběrové řízení na obsazení funkce **ředitele Entomologického ústavu AV ČR v Českých Budějovicích**.

Požadavky: vysokoškolské vzdělání příslušného zaměření, praxe v oboru, významné výsledky tvůrčí vědecké činnosti, organizační schopnosti a zkušenosti, jazykové znalosti, morální bezúhonnost.

Příhlášky se stručným životopisem, doklady o dosažené kvalifikaci a s přehledem dosavadní praxe a publikační činnosti zaslejte do 14 dnů po uveřejnění na adresu:

Kancelář Akademie věd České republiky, sekretariát ředitele, Národní tř. 3, 111 42, Praha 1, tel. 24 24 05 05.

FILOSOFIA

nakladatelství FLÚ AV ČR

Ediční plán 1995

- Bendlová P.: Tři studie o novotomismu
Tomáš Ákvinský a novotomismus (str. 120)
- Bergson H.: Čas a svoboda
O bezprostředních datech vědomí (str. 140)
- Havlík V.: Synergetika aneb návrat fyziky ke světu přírodních procesů
Vztah filosofie a přírodních věd, zvláště filosofické otázky vývoje, vznikání, autoorganizace, stávání a procesuality v souvislosti s nerovnovážnou termodynamikou a synergetikou (str. 60)
- Heidegger a problém myšlení
Sborník příspěvků ze symposia (str. 200)

Herold V.: Pražské universitní kvestie o platónských idejích
Latinské filosofické texty z konce 14. a zač. 15.stol. – dosud pouze v rukopisech – (str. 250)

Intencionalita, hodnoty, umění (Husserl – Ingarden – Patočka)
Přednášky z konference věnované ústřední fenomenologické problematice (str. 300)

Kalivoda R.: Husitské myšlení (str. 500)

Král M.: Změna paradigmatu vědy
Vznik a vývoj novodobé vědy – Moderní věda jako změna paradigmatu klasické vědy – Věda a pravda (str. 90)

Logica 94. Sborník z mezinárodní konference – v angličtině (str. 220)

ACADEMIA

vyjde v únoru 1995

Vlastimil Baruš, Ota Oliva a kolektiv – Fauna ČR a SR, sv. 28, Mihuľovci a ryby, díl 1. (První díl dvousvazkové knihy obsahuje mihule a ryby z čeledi jeseterovití, sledovítí, lososovití, lipanovití, štikovití a blatňákovití.)

Lewis Wolpert – Triumf embrya. Edice Stříbrná řada. (Kniha přibližuje čtenářům vzrušující problematiku individuálního vývoje.)

Nerostné suroviny světa. Rudy a nerudy – Kolektiv autorů, editor Mirko Vaněček. (Ucelený přehled o ložiskách nerostných surovin, těžebních v různých zemích světa.)

Jiří Brašnar – Hazardní hry. Úvod do spekulace s cennými papíry. (V české literatuře ojedinělá kniha, zaměřená na praktické obchodování s cennými papíry z hlediska individuálního investora.)

Jiří Studnička – Navrhování tenkostěnných za studena tvarovaných profilů. Studie AV ČR č. 2/1994/. (Problematika navrhování a používání velmi hospodárných tenkostěnných profilů vyrobených z oceli tvarováním za studena.)

Vladimír Ando. Klasická čínská medicína. Základy teorie. Svítání, Hradec Králové 1995, 389 stran.

První díl připravované pětisvazkové publikace. Zatím jediná práce u nás, která je speciálně zaměřena na základní teorii čínské medicíny a vychází výlučně z originálních čínských textů. Pracovník Orientálního ústavu AV ČR Vladimír Ando podává formou syntézy původních pramenů komplexní výklad učení tvořících základ čínské medicíny v rozsahu, jaký nebyl dosud vydán jinde než v Číně. První díl obsahuje tři kapitoly, v nichž jsou vysvětlena učení o jing-jangu, pěti prvcích a vnitřních orgánech. Další svazky budou vycházet s odstupem jednoho až půldruhého roku.

Objednávky: Svítání, Hrubínova 1457, 500 02 Hradec Králové.

KALEIDOSKOP AB 95 ** KALEIDOSKOP AB 95

National Research Council (Washington) oznamuje svůj program udělování grantů americkým vědcům jednak pro cesty do zemí střední a východní Evropy a bývalého SSSR, jednak k hrazení pobytu jejich kolegů z těchto zemí v USA. Požádat o grant mohou i Evropané prostřednictvím svých amerických kolegů. Podstatná změna proti dosavadní praxi je, že se nebudou přijímat žádosti o podporu zemědělského a biomedicínského výzkumu. Podle dohody mezi National Academy of Sciences a National Science Foundation nesmí být financován výzkum etiologie, diagnostiky nebo léčení fyzických a duševních chorob, abnormalit nebo

disfunkcí, ani používání zvířat nebo živočišných modelů pro tento výzkum a pro testování léků nebo jiných léčebných postupů. Podmínky žádosti o granty jsou k dispozici na kontaktní adrese (A. Štysová).

Nejbližší ze tří termínů pro Project Development je **21. dubna 1995**, jediný letošní termín pro žádosti o dlouhodobý pobyt je **7. července**.

Mezinárodní kurs „Biologická hnojiva“ se bude konat 29.5.–11.6.1995 v Baodingu (provincie Hebei) v Číně. Pořadatelem je Mikrobiologický ústav Hebeiské AV. Termín přihlášek je **15.3.**, oznámení je v MBÚ AVČR.

Islandská univerzita, Glasgow Caledonian University a University of Wisconsin pořádají 20.–23. června 1995 v Reykjavíku I. mezinárodní konferenci **Nursing Scholarship and Practice**. Druhé oznámení s programem a formulářem přihlášky je na kontaktní adrese.

9. konference Asociace evropských geologických společností se bude konat 4.–15. září v Petrohradu pod názvem **Precambrian of Europe: Stratigraphy, Structure, Evolution and Mineralization**.

Univerzita v Poitiers – Medievalistické centrum pořádá v roce 1995 seminář Středověká civilizace (20.2.–3.3.), 42. letní školu (1.–23.9.), a mezinárodní kolokvium CNRS **Epigrafie a ikonografie – vztah mezi textem a obrazem** (5.–8.10.). Podrobnosti a program dalších seminářů v univerzitním roce 1995–1996 jsou k dispozici u Dr. J. Tesařové, Kancelář AV, Národní 3, Praha 1, tel. 24240560.

ACH-ALLC 95, společná mezinárodní konference pořádaná **Association for Computers and the Humanities a Association for Literary and Linguistic Computing** se bude konat 11.–15. července 1995 na Kalifornské univerzitě v Santa Barbara. Termín přihlášek byl 31.12.94, oznámení nám došlo 2.2.95 a je k dispozici v sekretariátu Dr. V. Herolda, Kancelář AV, Národní 3, Praha 1.

Konference **The role of technology transfer projects in the innovation process** se bude konat v Luxemburgu 21.–23.2.1995. Oznámení je v časopisu CORDIS focus 30 z 19.1.95 (na kontaktní adrese), bližší informace poskytne Technical Assistance Unit, 119 Avenue de la Faiencerie, L-1511 Luxembourg, fax +352-465550.

1st World Voice Congress se bude konat v Portugalsku (Oporto, 9.–13.4.1995). Program je v sekretariátu ředitele Ústavu experimentální medicíny AV ČR, tel. 475 22 30.

Anna Univerzity (Katedra geologie a Kolej inženýrství) v Madrasu připravuje na 19.–22. ledna 1996 mezinárodní konferenci **Katastrofy a jejich zmírňování**. Oznámení je uloženo na kontaktní adrese. Termín pro zaslání abstraktů je 15.2. (oznámení nám došlo 18.1.), přihlášky a texty přednášek se přijímají do 15.10.1995.

5. symposium SIETAR EUROPA, které připravuje International Society for Intercultural Education, Training and Research, se bude konat 10.–12. března 1995 v hotelu Krystal v Praze 6. Zájemci se mohou přihlásit u paní Boženy Machové (Envirostress), Nová cesta 9/255, 140 00 Praha. Oznámení se seznamem přednášek je na kontaktní adrese.

Francouzský ústav pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES) v Praze vyhlašuje konkurz na jazykový kurz a seminář „Střední Evropa“ s možností návštěvy ústavů, který se bude konat 2.–27. května v Sèvres a v Paříži. Přihlášky přijímá CEFRES (Vyšehradská 49, 120 00 Praha 2, tel. 297539) do **1. března** (věkový limit je 40 let).

Australská nezisková organizace **Scientists for Global Responsibility** nabízí granty na výzkum detekce a zneškodňování min. Výsledky hodlá aplikovat pro bezpečnost při obdělávání zemědělské půdy v zemích, kde v nedávné době proběhly lokální války (např. Afghanistan, Somálsko, Kambodža, Rwanda). Zájemci mohou získat bližší informace a návrh k přípravě návrhu na adrese **Prof. Matthias Tomczak, School of Earth Sciences, Flinders University, GPO Box 2100, Adelaide S.A. 5001, Australia** (email m.tomczak@es.flinders.edu.au, fax +61-8-201 3573). Žádosti o granty se přijímají do 28. dubna 1995. Oznámení je na kontaktní adrese.

United States Holocaust Memorial Museum/Research Institute ve Washingtonu vypisuje konkurz na jednoroční postgraduální stipendium

40 000 USD ve víceoborovém studiu holocaustu a genocidy (historie, sociologie, literatura atd.). Podmínkou je, že uchazeč získal PhD./CSc. během posledních deseti let. Přihlášky se přijímají do 15.3., podrobná informace je v sekretariátu Dr. Herolda v Kanceláři AV.

Univerzita v Pittsburghu, Katedra pedagogiky oznamuje 3,5 měsíční program (srpen – prosinec 1995) stipendií Ruth Crawford Mitchell pro pracovníky SAV a AV ČR (politologie, sociologie, ekonomie). Z požadovaných tří doporučení musí být jedno přímo z pittsburské univerzity. Přihlášky univerzita přijímá do **30. března**, formuláře jsou k dispozici v zahraničním odboru ÚP Slovenské akademie věd, Štefánikova 49, 814 38 Bratislava.

Benátská univerzita **CÀ FOSCARI** nabízí 3-9měsíční stipendia (3 miliony lir měsíčně) na výzkum v oborech **ekonomie, jazyky a životní prostředí**. Přihlášky je třeba poslat rektorovi do **31.3.95**. Podmínky a formulář na kontaktní adrese.

Světová konference o udržitelné turistice se bude konat v Lanzarote na Kanárských ostrovech 24.–29.4.1995 pod záštitou UNESCO. Bude se zabývat dopadem turistiky na životní prostředí. Oznámení je na kontaktní adrese.

29. března 1995 se bude v Paříži konat konference o modelování, řízení a diagnostice průmyslových postupů s pomocí neuronových sítí. Organizuje ji **Société de Chimie Industrielle, 28 rue Saint-Dominique, 75007 Paris, fax 45 55 40 33**. Zápisné je 1800 FF.

ECCOMAS (European Community on Computational Methods in Applied Science) pořádá 9.–13. září 1996 v Paříži **Second Conference on Numerical Methods in Engineering a Third Computational Fluid Dynamics Conference** (společně s CNRS a INRIA). Oznámení s formulářem přihlášky je na kontaktní adrese.

Vzorový výtisk periodika **La lettre du CESMECA**, které vydává výzkumné středisko strojní mechaniky ve Vincennes, je k dispozici u Dr. Tesařové v Kanceláři AV, Národní 3, Praha 1, tel. 24240560.

Program kursů a seminářů, které pořádá **Centro Internazionale di Studi di Architettura Andrea Palladio** ve Vicenze v květnu a září 1995, je uloženo v sekretariátu Dr. V. Herolda v Kanceláři AV, Národní 3, Praha 1.

24. mezinárodní konference o kosmickém záření se bude konat 28. srpna – 8. září 1995 v Římě. Účast je možná jen na pozvání – informace podává sekretariát na adrese **Dipartimento di Fisica, Università di Roma „La Sapienza“, P.le Aldo Moro 2, 00185 Roma** (fax 39-6-49914257, email ICRC95@ROMA1.INFN.IT VAXROM::ICRC95).

Vědecký program **NATO 1995** – semináře specialistů a kurzy – je na kontaktní adrese. Xerokopie zašleme na požádání.

Kontaktní adresa:

Není-li uvedeno jinak, je původní zdroj informace k nahlédnutí u paní A. Štysové, kancelář AV ČR, Národní 3, Praha 1, tel. 22 03 84, linka 480

Vydává:
Tiskový odbor Kanceláře AV ČR
Národní 3, Praha 1
Odpovědný redaktor: Svetožár Pantůček
Redakce: Sylva Daníčková
tel.: 24 24 05 14
Sazba: Fortuna, středisko fotosazby, Praha
Tisk: Academia Praha
Číslo vychází 1. 3. 1995
ISSN 1210-9525